THỰC TRẠNG NGƯỜI BỆNH CHẤN THƯƠNG CỘT SỐNG ĐIỀU TRỊ TẠI TRUNG TÂM PHỤC HỒI CHỨC NĂNG BỆNH VIỆN BẠCH MAI NĂM 2022-2023

SITUATION OF SPINE INJURY PATIENTS HAVE BEEN TREATMENTED AT THE REHABILITATION CENTER OF BACH MAI HOSPITAL IN 2022-2023

Đỗ Đào Vũ **Bệnh viện Bạch Mai** Phạm Thành Đồng **Trường đại học Thăng Long**

TÓM TẮT

Đặt vấn đề: Chấn thương cột sống là một trong những bệnh ảnh hưởng nhiều nhất đến cuộc sống của người bệnh và được mô tả là một bệnh không chữa khỏi. Theo số liệu thống kê hàng năm trên thế giới, tỷ lệ tổn thương tủy sống có xu hướng gia tăng. Tại Việt Nam, những năm gần đây, số vụ tai nạn giao thông còn cao, nguyên nhân trực tiếp gây chấn thương tủy sống, nguyên nhân quan trọng dẫn đến tử vong và tàn tật. Để góp phần vào giảm nguy cơ biến chứng và tử vong chúng tôi tiến hành nghiên cứu thực trạng chấn thương cột sống điều trị tại trung tâm phục hồi chức năng bệnh viện Bạch Mai giai đoạn năm 2022-2023.

Phương pháp nghiên cứu: Nghiên cứu mô tả tiến cứu 102 bệnh nhân chấn thương cột sống được chẩn đoán theo thang điểm ASIA điều trị tại Trung tâm Phục hồi chức năng Bệnh viện Bạch Mai. Tất cả bệnh nhân thỏa mãn tiêu chuẩn lựa chọn bệnh nhân tuổi từ 18 trở lên, chấn thương cột sống, có khả năng hợp tác và đồng ý tham gia nghiên cứu.

Kết quả: Tuổi trung bình của người bệnh trong nghiên cứu là $46,81 \pm 15,97$, tỉ lệ người bệnh dưới 40 tuổi chiếm 31,4%, từ 40 đến 59 tuổi chiếm 44,1% từ 60 tuổi trở lên là 24,5%, nam chiếm 59,8% cao hơn nữ 40,2%, người bệnh lao động tự do chiếm cao nhất với 64,7% công nhân viên chức và hưu trí chiếm 12,7%, nông dân và học sinh, sinh viên lần lượt là 6,9% và 2,9%. Người bệnh có nơi cư trú ở Hà Nội chiếm 57,25% còn lại các tỉnh khác là 42,75. Trình độ học vấn của người bệnh cao nhất là Đại học và sau đại học chiếm 66,7%, trình độ trung học phổ thông chiếm 18,6% và thấp nhất là là trung cấp, cao đẳng chiếm 14,7%. Trong tổng số người bệnh tham gia nghiên cứu thì tỉ lệ thừa cân béo phì thấp nhất chiếm 7,8% cao nhất là có cân nặng bình thường với 75,5%, nhẹ cân chiếm 16,7%. Chỉ có 2,9% người bệnh thuộc đối tượng hộ nghèo và 95,1% người bệnh có bảo hiểm y tế. Tỉ lệ người bệnh bị chấn thương cột sống cổ là 30.4%, cao nhất là chấn thương cột sống ngực 60,8%,

chấn chương cột sống thắt lưng thấp nhất là 8,8%. Nguyên nhân chấn thương tủy sống do tai nạn giao thông chiếm tới 35,5% còn lại do nguyên nhân tại nạn sinh hoạt, lao động khác. Có tới 5,9% người bệnh mắc các bệnh hô hấp kèm theo, 2% người bệnh mắc bệnh thần kinh, bệnh thận là 4,9%, không có người bệnh nào mắc bệnh tim mạch và đái tháo đường.

Kết luận: Tai nạn giao thông là nguyên nhân phổ biến nhất gây chấn thương cột sống chiếm trên 35%, trong đó tỷ lệ gây chấn thương cột sống ngực cao nhất 60,8%. Phần lớn nạn nhân trong độ tuổi đang lao động, có trình độ học vấn khá cao từ trung cấp trở lên, tuy nhiên tỷ lệ nạn nhân có nghề nghiệp tự do lại chiếm số đông trên 60% và điều này cho thấy chấn thương tủy sống là gánh nặng không chỉ cho bản thân người bệnh, gia đình mà cho cả xã hội.

Từ khóa: chấn thương tủy sống, tai nạn giao thông, bệnh viện bạch mai

ABSTRACT

Background: Spinal injury is one of the diseases that most affect the patient's life and is described as an incurable disease. According to annual statistics in the world, the rate of spinal injury tends to increase. In Vietnam, in recent years, the number of traffic accidents is still high, directly causing spinal injuries, an important cause of death and disability. To contribute to reducing the risk of complications and death, we conducted a study on the status of spinal injuries treated at the rehabilitation center of Bach Mai hospital in the period of 2022-2023.

Method: A prospective descriptive study of 102 spine injury patients diagnosed according to the ASIA scale treated at the Rehabilitation Center of Bach Mai Hospital. All patients who met the inclusion criteria were 18 years of age or older, had spinal injury, were able to cooperate, and agreed to participate in the study.

Results: The average age of the patients in the study was 46.81 ± 15.97 , the proportion of patients under 40 years old accounted for 31.4%, from 40 to 59 years old accounted for 44.1% from 60 years old and older. 24.5%, men accounted for 59.8% higher than women 40.2%, self-employed patients accounted for the highest with 64.7% of public employees and pensioners accounted for 12.7%, farmers and students accounted for 12.7%. students, students are 6.9% and 2.9%, respectively. Patients with residence in Hanoi accounted for 57.25%, the rest 42.75 provinces. The highest level of education of the patients was university and post-graduate accounted for 66.7%, high school level accounted for 18.6% and the lowest was intermediate, college accounted for 14.7%. Among the total number of patients participating in the study, the lowest rate of overweight and obesity accounted for 7.8%, the highest rate was normal weight with 75.5%, underweight accounted for 16.7%. Only 2.9%

of patients belong to poor households and 95.1% of patients have health insurance. The rate of patients with cervical spine injury was 30.4%, the highest was thoracic spine injury 60.8%, the lowest lumbar spine injury was 8.8%. The cause of spinal injury due to traffic accident accounts for 35.5%, the rest is due to other causes of life and work accidents. Up to 5.9% of patients had associated respiratory diseases, 2% of patients had neurological disease, 4.9% of kidney disease, no patients had cardiovascular disease and diabetes.

Conclusions: Traffic accident is the most common cause of spinal injury accounting for over 35%, of which the highest rate of thoracic spine injury is 60.8%. Most of the victims are of working age, have a fairly high education level from intermediate or higher, but the percentage of victims with self-employed occupation is over 60% and this shows the spinal injury is a burden not only for the patient himself, his family but also for the society.

Keywords: spinal injury, traffic accident, Bach Mai hospital